

KLAGANDE

1. Bees Invest SA SPF
2. Brax Investments SA

Ombud för 1 och 2: Advokat Daniel Waerme och jur.kand. Sebastian Sandén

MOTPART

Finansinspektionen

Ombud: Marie Eiderbrant

ÖVERKLAGADE BESLUT

Finansinspektionens beslut den 30 mars 2021, se [Bilaga 1-2](#)

SAKEN

Sanktionsavgift enligt lagen med kompletterande bestämmelser till EUs marknadsmissbruksförordning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandena delvis på så sätt att respektive sanktionsavgift för Bees Invest SA SPF och Brax Investments SA sätts ned till 480 000 kronor.

BAKGRUND

Finansinspektionen beslutade i separata beslut den 17 april 2020 att Bees Invest SA SPF och Brax Investments SA (bolagen) skulle betala sanktionsavgifter med 2 400 000 kronor vardera för underlåtenhet att inom föreskriven tid anmäla transaktion med aktier i Nordic Flanges Group AB till Finansinspektionen. Förvaltningsrätten upphävde besluten den 16 november 2020 (mål nr 10123-20 och 10127-20) och visade ärendena åter till Finansinspektionen för förnyad handläggning. Som skäl för detta beslut angavs att det inte gick att bedöma hur Finansinspektionen hade värderat omständigheterna i det enskilda fallet, bolagens invändningar eller vilka övervägningar myndigheten hade gjort i sin proportionalitetsbedömning.

Den 30 mars 2021 beslutade Finansinspektionen på nytt i separata beslut att respektive bolag skulle betala sanktionsavgift med 2 400 000 kronor för underlåtenhet att inom föreskriven tid anmäla transaktion med aktier i Nordic Flanges Group AB. Skälen för dessa beslut framgår av Bilaga 1-2.

Bolagen överklagar sitt respektive beslut och yrkar i första hand att de ska upphävas. I andra hand yrkas att bolagen ska meddelas anmärkning. I tredje hand yrkas att sanktionsavgiften för respektive bolag helt eller delvis ska sättas ned eller efterges.

Förvaltningsrätten har tisdagen den 19 oktober 2021 hållit muntlig förhandling i målen. Målen vilandeförklarades därefter den 20 oktober 2021 i avvaktan på att Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) skulle meddela dom i målen 6143-20 och 6144-20. HFD meddelade sedermera dom i målen den 8 juni 2022 varvid handläggningen i nu aktuella mål återupptogs.

Finansinspektionen har med anledning av HFDs avgörande tillstyrkt att sanktionsavgiften för respektive bolag sätts ned till 1 000 000 kronor och till stöd härför samt i övrigt bl.a. anfört följande. Myndigheten har uppfyllt sin motiveringsskyldighet och det saknas skäl för att upphäva besluten på denna grund.

I målen rör det sig om överträdelser som varade under tre affärsdagar. Som utgångspunkt för bestämmandet av sanktionsavgifterna bör det beaktas att överträdelserna potentiellt hade stor betydelse för marknaden. Det bör främst vara vid längre överträdelser som det finns anledning att inte beakta hela överträdelsernas längd. Vidare ägnar bolagen sig bl.a. åt förvaltning av finansiella tillgångar och det finns därför skäl att förvänta sig att bolagen har god kunskap om de regelverk som är relevanta för verksamheten, något som bör beaktas vid bedömningen av bolagens grad av ansvar. I det ärende som prövades i HFD sattes sanktionsavgiften ned med cirka 70 procent. En fullt så pass kraftig nedsättning är inte motiverad i detta fall.

Vad bolagen har anfört berörs i valda delar under skälen för avgörandet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Har Finansinspektionen brustit i sin motiveringsskyldighet?

Av 32 § förvaltningslagen (2017:900) följer att ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klagande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande.

Bolagen gör gällande att de nu överklagade besluten är behäftade med i allt väsentligt samma brister som de tidigare upphävda besluten och för fram att Finansinspektionen har underlåtit att bemöta bolagens invändningar vid bedömningen avseende valet av ingripande och vid bedömningen av fastställandet av sanktionsavgiften. Vidare har Finansinspektionen underlåtit att redogöra för vilken betydelse myndigheten har tillmätt den utredning som bolagen har åberopat avseende tidpunkten för anmälan av transaktionen.

Förvaltningsrätten konstaterar att det av de överklagade besluten framgår vilka bestämmelser som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit

avgörande för Finansinspektionens ställningstagande. Vidare bedöms att Finansinspektionen i tillräcklig utsträckning har bemött de argument och synpunkter som bolagen har fört fram, bl.a. avseende valet av ingripande och tidpunkten för anmälan av transaktionen. De överklagade besluten bedöms således uppfylla det krav på motivering som förvaltningslagen uppställer. Det finns därför inte anledning att upphäva besluten på denna grund.

Finns det skäl för ingripande?

Det är ostridigt att bolagen är närstående till en person i ledande ställning i Nordic Flanges Group AB och att Bees Invest SA SPF den 22 februari 2018 har sålt aktier i Nordic Flanges Group AB till Brax Investments SA till ett värde av 20 856 672 kronor. Det är även ostridigt att bolagen har anmält transaktionen för sent.

Det konstateras att bolagens respektive anmälan avseende transaktionen skulle ha kommit in till Finansinspektionen senast den 27 februari 2018. Bolagens anmälningar kom dock in först den 2 mars 2018. Bolagen för fram att de den 1 mars 2018 har försökt anmäla transaktionen i Finansinspektionens rapporteringsportal, men att det inte var möjligt pga. ett tekniskt fel. Bolagen bad därför sitt ombud kontakta Finansinspektionen och informera om att bolagen hade för avsikt att anmäla transaktionen manuellt. Dagen därpå skickade bolagen in anmälningsformulären till Finansinspektionen.

Det noteras att det vid överträdelser av marknadsmissbruksförordningen¹, MAR, inte ställs upp något krav på subjektiva rekvisit, utan bestämmelserna är huvudsakligen konstruerade utifrån strikt ansvar (jfr prop. 2016/17:22 s. 101). Det är därför bolagens ansvar att känna till och följa de regler som gäller för transaktioner av förevarande slag.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning).

Även om det är ostridigt att Finansinspektionens rapporteringsportal inte fungerade vid den aktuella tidpunkten har det inte framkommit annat än att bolagen, direkt eller genom ombud, har varit oförhindrade att kontakta Finansinspektionen den 1 mars 2018 för att anmäla transaktionen och därmed begränsat förseningen med en affärsdag. Anmälningarna har dock kommit in först den 2 mars 2018, vilket var tre affärsdagar för sent. Det finns därför skäl att ingripa mot bolagen.

Bolagen för vidare fram att transaktionen dels endast har utgjort en enstaka överträdelse, dels att Bees Invest SA SPF är dotterbolag till Brax Investments SA och att det således rör sig om en koncernintern överlåtelse, dels att avsikten var att överlåta aktierna till bokfört värde och att dotterbolaget inte skulle göra någon vinst på försäljningen. Eftersom det endast har varit fråga om en förflyttning av aktier inom samma koncern är det inte rimligt att beakta händelseförloppet som två överträdelser.

Det konstateras att såväl avyttring som förvärv av aktier utgör anmälningspliktiga transaktioner. Båda bolagen har således varit skyldiga att anmäla transaktionen och det rör sig därför om två separata överträdelser. Att transaktionen har avsett en förmögenhetsöverföring mellan två bolag inom samma koncern förändrar inte detta konstaterande.

Finns det skäl att avstå från ingripande eller meddela anmärkning?

Av 5 kap. 17 § lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning, KompL, framgår att Finansinspektionen får avstå från ingripande bl.a. om en överträdelse är ursäktlig eller det annars finns särskilda skäl. En överträdelse bör kunna vara ursäktlig om det t.ex. är uppenbart att överträdelsen begåtts av förbiseende (prop. 2016/17:22 s. 391). Undantagsbestämmelserna ska tillämpas restriktivt (se HFDs refererade avgörande HFD 2019 ref. 72).

Enligt 5 kap. 3 § KompL kan ingripande bl.a. ske genom beslut om anmärkning eller genom sanktionsavgift. Anmärkning är en mindre ingripande åtgärd som bör användas för mindre allvarliga överträdelse där det inte är aktuellt att besluta om en sanktionsavgift eller någon annan typ av ingripande (prop. 2016/17:22 s. 384).

Bolagen för fram bl.a. följande. De har anlitat en svensk advokatbyrå för att vara försäkrade om att anmälningarna skulle gå rätt till. Bolagen blev dock informerade om den tredagarsfrist som följer av MAR först dagen efter sista anmälningssdag. Bolagen vidtog då alla nödvändiga åtgärder för att anmäla transaktionen och har således på eget initiativ åtgärdat det oavsiktliga åsidosättandet av anmälningsskyldigheten. Om förvaltningsrätten skulle finna att Finansinspektionen inte borde ha avstått från att ingripa ska bolagen i stället meddelas anmärkning, eftersom överträdelse har varit mindre allvarliga. Den aktuella transaktionen var koncernintern och genomfördes utanför en marknad. Marknaden har ett högst begränsat intresse av en koncernintern flytt av aktier till bokfört värde eftersom detta inte sänder några signaler om t.ex. aktiens pris eller framtida utveckling. De försenade anmälningarna hade således ingen inverkan på vare sig handeln i aktien i Nordic Flanges Group AB, andra investerare eller det finansiella systemet i stort. Vidare var förseningarna kortvariga och de medförde inte någon vinst eller utebliven förlust för något av bolagen eller någon annan aktör.

Även om det funnits tekniska svårigheter med de aktuella anmälningarna, efter att tredagarsfristen hade löpt ut, bedöms överträdelse inte ha varit ursäktliga. Det har inte heller framkommit några andra skäl att avstå från ingripande. Vidare bedöms redan en kortvarig överträdelse av anmälningsskyldigheten medföra potentiella effekter på det finansiella systemet, t.ex. i form av risken för ett minskat förtroende för aktörerna på marknaden (se HFD 2019 ref. 72). Eftersom det därtill är fråga om ett betydande transaktionsbelopp bedöms de aktuella överträdelse vara allvarliga. Det är därför inte aktuellt att meddela

bolagen anmärkning och Finansinspektionen har således haft fog för att besluta om sanktionsavgifter.

Sanktionsavgifternas storlek

Finansinspektionen har vid fastställandet av sanktionsavgifternas storlek tillämpat myndighetens vägledande riktlinjer (FI dnr 18-3401). Riktlinjerna har sin utgångspunkt i en schablonmodell som utgår från transaktionens storlek och förseningens längd i antal affärsdagar och månader. En försening bör enligt Finansinspektionen räknas i affärsdagar upp till fem affärsdagar. Därefter räknas förseningen i kalenderveckor, respektive månader.

Av HFDs dom den 8 juni 2022 i mål nr 6143-20 och 6144-20 framgår bl.a. följande. Utgångspunkten är att sanktionsavgifter enligt MAR ska ha en avskräckande effekt och de förutsätts således vara relativt höga. Typiskt sett gäller att ju längre tid en överträdelse pågår desto allvarligare är den. Även om Finansinspektionens riktlinjer medger att schablonbeloppen frångås är konstruktionen inte invändningsfri, eftersom den i praktiken innebär att övriga faktorer som ska vägas in vid avgiftens bestämmande får ett begränsat genomslag och att någon sammanvägd bedömning därmed inte görs. Schablonbeloppen måste frångås om utfallet i det enskilda fallet inte framstår som proportionerligt.

Bolagen för fram bl.a. följande. Sanktionsavgifterna står inte i proportion till de överträdelser som föranledde ingreppen och de ska därför helt eller delvis sättas ned eller efterges. Finansinspektionens tillämpning av riktlinjerna är oförenlig både med lagtexten och lagstiftarens intentioner. Det finns flera omständigheter som visar att överträdelsernas svårighetsgrad är låg, bl.a. det faktum att transaktionen var koncernintern. Vidare finns det inget i rättskällorna som indikerar att ett bolag som har fått bristfällig information från sitt ombud, med en försenad anmälan som följd, inte skulle anses ha en låg grad av ansvar för överträdelsen.

Som konstaterats tidigare bedöms de aktuella överträdelserna ha varit allvarliga. Det är fråga om ett betydande transaktionsbelopp som har medfört potentiella effekter på det finansiella systemet. Även om transaktionen var koncernintern har de försenade anmälningarna inneburit att aktieägare och marknadens aktörer inte i rätt tid fått tillgång till fullständig och korrekt information i det register där sådan information ska finnas. Det har dock inte framkommit att det har uppstått några konkreta effekter på det finansiella systemet och det har inte heller påståtts att det har uppkommit några skador för tredje man eller marknaden.

Vidare är det bolagen själva som bär ett strikt ansvar för att anmälningarna inte har skett på ett korrekt sätt och detta ansvar begränsas inte av att bolagen har anlitat ett ombud. Finansinspektionen har i yttrande fört fram att bolagens verksamhet ska beaktas vid bedömningen av bolagens grad av ansvar. Det framgår dock inte av de överklagade besluten eller övrigt underlag i målen att detta tidigare har tillmätts betydelse eller varför det inte har beaktats vid Finansinspektionens ursprungliga bedömning. Det finns inte heller något som tyder på att bolagen har haft för avsikt att undanhålla information från marknaden och det har inte påståtts att bolagen, eller någon annan, har gjort någon vinst till följd av de försenade anmälningarna.

Vad gäller överträdelsernas varaktighet görs följande bedömning. I Finansinspektionens schablonmodell är sanktionsavgifternas progression som störst under de fem första affärsdagarna, för att därefter avta. Denna konstruktion implicerar att Finansinspektionen bedömer överträdelsernas allvarlighet som störst under de fem första affärsdagarna, oaktat att sanktionsavgifterna rent nominellt fortsätter att stiga med tiden. Av både HFDs dom och förarbetena till KompL framgår dock att en överträdelse som pågått under lång tid är mer klandervärd än en som varat endast tillfälligt. Finansinspektionen har i målen valt att inte redogöra för hur myndigheten bedömer att schablonmodellens konstruktion är förenlig med bl.a. HFDs avgörande eller varför schablonmodellen fortsatt ska tjäna som utgångspunkt vid fastställandet av sanktions-

avgifterna. Finansinspektionen har inte heller närmare redogjort för vilka överväganden som myndigheten har gjort till grund för den senare medgivna nedsättningen. Givet det anförda, och då överträdelserna varat under en förhållandevis kort period, görs bedömningen att det finns skäl att sätta ned sanktionsavgifterna ytterligare i förhållande till vad Finansinspektionen har medgivit i sitt yttrande efter HFDs avgörande.

En sammanvägd bedömning av samtliga omständigheter leder till slutsatsen att sanktionsavgifterna i respektive överklagade beslut skäligen ska sättas ned med 80 procent. Sanktionsavgiften för respektive bolag fastställs därför till 480 000 kronor.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i [Bilaga 3 \(FR-03\)](#).

Johan Gefvert

Rådman

Nämndemännen Ann Axert, Jose Blanco Garcia och Caroline Wisenfelt har också deltagit i avgörandet.

Förvaltningsrättsnotarierna Simon Oebius och Anna Mohlin har föredragit målen.